

Załącznik Nr 1
do Uchwały Nr XVIII/134/2016
Rady Miejskiej Będzina
z dnia 24 lutego 2016 roku

**Sprawozdanie z realizacji Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych za 2015 rok**

**Wydział Polityki Społecznej i Działalności Gospodarczej
luty 2016**

Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2015 został przyjęty Uchwałą Nr LVI/544/2014 Rady Miejskiej Będzina z dnia 19 listopada 2014 roku, następnie zmieniony Uchwałą Nr VII/47/2015 Rady Miejskiej Będzina z dnia 30 kwietnia 2015 roku. Określił cele, metody i zadania wynikające z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Realizacja zadań była opiniowana i koordynowana przez Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, składającą się z 12 członków. Na przestrzeni 2015 roku, członkowie Komisji działali w dwóch podkomisjach, zgodnie z Regulaminem, przyjętym przez Prezydenta Miasta Będzina Zarządzeniem Nr 0150.49.2013 z dnia 27 lutego 2013 roku. Ogółem odbyło się 20 posiedzeń Komisji w pełnym składzie oraz 59 posiedzeń Podkomisji.

Pierwsza Podkomisja, zajmująca się opiniowaniem wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, odbyła łącznie 16 wyjazdów, na podstawie których sporządzono 42 postanowienia o spełnieniu przez lokal wszystkich warunków i zasad wymaganych do sprzedaży alkoholu. W sumie w 2015 roku wydano 124 zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, w tym 87 zezwoleń na sprzedaż detaliczną, 20 zezwoleń na sprzedaż w punktach gastronomicznych i 17 zezwoleń jednorazowych.

Druga Podkomisja, przeprowadzająca rozmowy motywująco - interwencyjne z osobami nadużywającymi alkoholu wezwwała w trakcie swoich 43 posiedzeń 343 osoby, w tym po raz pierwszy wezwano na rozmowy 186 osób, w tym 131 mężczyzn i 55 kobiet.

W minionym roku złożonych zostało 178 wniosków o objęcie leczeniem odwykowym, w tym 47 wniosków odnosiło się do mieszkańek naszego miasta. Zatem prawie co czwarty złożony wniosek dotyczył kobiety. Spośród wszystkich wniosków najwięcej, bo 104 złożonych zostało przez Komendę Powiatową Policji w Będzinie, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Będzinie skierował 41 wniosków, rodzina 16 wniosków, kuratorzy sądowi – 11, a Izba Wytrzeźwień w Sosnowcu – 6.

Na wniosek Podkomisji na badania do biegłego psychologa klinicznego i biegłego psychiatry, orzekających o stopniu uzależnienia od alkoholu, skierowano 111 osób, z tego sporządzonych zostało 70 opinii. Spośród wszystkich przebadanych u 20 osób nie stwierdzono uzależnienia od alkoholu. Łącznie biegli otrzymali wynagrodzenie w wysokości 16 800 złotych, co stanowi 240 złotych za jedną opinię.

Ponadto Podkomisja skierowała do Sądu Rejonowego w Będzinie 75 wniosków, w tym 47 wniosków o zastosowanie obowiązku leczenia odwykowego z opinią biegłych sądowych oraz 28 wniosków bez opinii. Z tytułu przekazanych wniosków dokonano opłaty sądowej w wysokości

3000 złotych tj. 40 złotych za jeden wniosek. Z informacji otrzymanych z Sądu Rejonowego w Będzinie wynika, że na przestrzeni ubiegłego roku wobec 65 osób, będących mieszkańcami miasta orzeczono obowiązek leczenia w systemie ambulatoryjnym, a wobec 27 obowiązek leczenia w systemie stacjonarnym.

W minionym roku, co czwarta osoba zgłoszona do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, skierowana została do Sądu na leczenie odwykowe. Pozostałe osoby zobowiązały się do podjęcia leczenia na własną rękę, bądź w ogóle nie były wzywane na posiedzenie komisji, ponieważ wnioskodawca wycofał go lub czasowo zawiesił. Były też osoby - wezwane przez Komisję, u których powtórnie przeprowadzono rozeznanie aktualnej sytuacji, i w konsekwencji sprawa została umorzona ze względu na trwającą terapię i poprawę zachowania.

Za udział w pracach Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, członkowie otrzymali wynagrodzenie wraz z pochodnymi w wysokości 45 025,23 złotych.

Realizując I zadanie Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2015 rok, wskazujące na konieczność **zapewnienia dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej osobom uzależnionym od alkoholu**, podejmowane były działania zmniejszające degradację psychofizyczną osób uzależnionych i ich rodzin.

Gwarantując mieszkańcom dostępność do bezpłatnych świadczeń zdrowotnych obejmujących przeciwdziałanie uzależnieniom, na podstawie umowy zawartej z Niepublicznym Zakładem Opieki Zdrowotnej „Marvit” w Będzinie zakupione zostały usługi z zakresu: prowadzenia konsultacji indywidualnych dla osób z problemem nadużywania alkoholu, uzależnionych od alkoholu oraz dla członków rodzin z problemem alkoholowym. W okresie od stycznia do grudnia 2015 roku konsultacje były świadczone cztery razy w tygodniu, w łącznym wymiarze 20 godzin. Przeprowadzono w sumie 800 godzin konsultacji motywujących do podjęcia leczenia odwykowego i zmiany szkodliwego wzoru picia oraz informujące o placówkach leczenia odwykowego. W spotkaniach konsultacyjnych dla osób uzależnionych od alkoholu uczestniczyło 650 osób, w tym 160 kobiet, natomiast w spotkaniach konsultacyjnych dla osób współuzależnionych uczestniczyło 481 osób, w tym 458 kobiet. Łączny koszt konsultacji wyniósł 67 992 złote. Systematycznie wzrasta liczba osób korzystających z tej formy pomocy, w 2012 roku było ich 384, w 2013 – 497 a w 2014 – 565, a w 2015 - 1131. Niewątpliwie wpływ na taki stan rzeczy ma fakt niewystarczająca liczba placówek opieki zdrowotnej, świadczących pomoc na terenie miasta oraz dobra lokalizacja punktu konsultacyjnego, mieszczącego się w centrum miasta przy ulicy Małachowskiego 16.

W minionym roku pomoc osobom uzależnionym i współuzależnionym w zakresie profilaktyki uzależnień i przeciwdziałania przemocy domowej, świadczyły także funkcjonujące na terenie miasta Punkty Konsultacyjno – Informacyjne (zlokalizowane przy: Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej, Szkole Podstawowej Nr 6 i Miejskiej Świetlicy Środowiskowej). Do ich zadań należało: udzielanie wsparcia i informacji o możliwościach uzyskania pomocy i powstrzymywania przemocy, inicjowanie interwencji w przypadku diagnozy przemocy domowej, gromadzenie aktualnych informacji na temat dostępnych miejsc pomocy i kompetencji poszczególnych służb i instytucji z terenu gminy, które powinny być włączone w systemową pomoc dla rodziny, motywowanie w przypadku występującego w rodzinie alkoholizmu do podjęcia psychoterapii w zakładach leczenia odwykowego. Z bezpłatnych porad prawnych, świadczonych w wymiarze ośmiu godzin tygodniowo skorzystało ogółem 946 osób, którym udzielono porad głównie z zakresu prawa rodzinnego. Z 534 sesji terapeutycznych świadczonych przez psychologa przez dwanaście godzin tygodniowo, skorzystało w sumie 148 osób, w tym 89% kobiet. Praca terapeutyczna psychologa zmierzała do:

- a) pogłębienia wglądu we własne mechanizmy postępowania,
- b) pogłębiania samoświadomości w zakresie własnych deficytów i zasobów,
- c) mobilizowania wewnętrznych zasobów i potencjału niezbędnego do efektywnego radzenia sobie z trudnościami,
- d) urealniania poczucia własnej wartości i samooceny,
- e) budowania wewnętrznej autonomii,
- f) radzenia sobie z cudzą i własną agresją,
- g) wspierania abstynencji,
- h) wzmacniania gotowości na pożądane zmiany w kierunku poprawy jakości własnego życia,
- i) kształtowania asertywnych postaw i budowania świadomości własnych praw.

Udzielający pomocy prawnik i psycholog otrzymali za swoją pracę wynagrodzenie w łącznej wysokości 58 110,00 złotych.

Konsekwentnie od lat trwa współpraca gminy z placówkami leczenia odwykowego zarówno w systemie ambulatoryjnym, jak i stacjonarnym. Z leczenia niestacjonarnego skorzystało w sumie 225 osób, w tym:

- w Zakładzie Opieki Zdrowotnej „Pro Salute” – Poradni Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Będzinie – 63 osoby, w tym 11 kobiet,
- w Poradni Terapii Uzależnień Powiatowego Zespołu Zakładów Opieki Zdrowotnej w Czeladzi - 62 osoby, w tym 21 kobiet. Ponadto 26 osób uczestniczyło w terapii grupowej,

- w Centrum Psychoterapii i Leczenia Uzależnienia od Alkoholu w Sosnowcu – 80 osób, w tym 29 kobiet,
- w Poradni Terapii Uzależnienia przy Centrum Psychiatrii w Katowicach – 20 osób, w tym 8 kobiet
- Poradnia dla Osób Uzależnionych od Alkoholu NZOZ „Merkury” w Dąbrowie Górniczej po raz kolejny odmówiła podania liczby mieszkańców objętych leczeniem odwykowym.

W placówkach lecznictwa stacjonarnego podjęło leczenie ogółem 167 mieszkańców Będzina. W Centrum Psychiatrii w Katowicach na Oddziale Terapii Uzależnienia od Alkoholu przebywało 19 osób, w tym 2 kobiety, w Samodzielnym Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej Państwowym Szpitalu dla Nerwowo i Psychicznie Chorych w Rybniku leczyło się 5 kobiet, w Wojewódzkim Ośrodku Terapii Uzależnienia Od Alkoholu i Współuzależnienia w Gorzycach 10 osób, w Wojewódzkim Szpitalu Neuropsychiatrycznym w Lublińcu 7 osób, w Szpitalu Psychiatrycznym w Toszku 4 osoby, w tym 1 kobieta, na Oddziale Terapii Uzależnienia od Alkoholu przy Centrum Psychiatrii w Skoczowie 2 osoby. Na Oddziale dla Nerwowo i Psychicznie Chorych Powiatowego Zespołu Zakładów Opieki Zdrowotnej w Będzinie hospitalizowano z tytułu nadużywania alkoholu 120 osób.

Po raz kolejny Ośrodek Terapii Uzależnień od Alkoholu w Parzymiechach odmówił podania liczby mieszkańców objętych leczeniem odwykowym, z uwagi na duży zakres realizowanych obowiązków.

Ilość mieszkańców Będzina podejmujących leczenie odwykowe o charakterze ambulatoryjnym i stacjonarnym prezentuje poniższa tabela:

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Leczenie ambulatoryjne	306	283	383	224	282	295	285	225
Leczenie stacjonarne	65	65	78	75	120	100	150	167
Ogółem	371	348	461	299	402	395	435	392

Źródło: placówki leczenia odwykowego w latach 2008-2015

Z informacji otrzymanych z Powiatowego Zespołu Zakładów Opieki Zdrowotnej w Będzinie wynika, iż w 2015 roku w związku z nadużywaniem alkoholu hospitalizowanych było 72 osoby, z czego 21 kobiet. Odnotowano także 16 zgonów.

Przedstawione dane dotyczące liczby leczonych nie obrazują faktycznej skali problemu, gdyż znaczna część osób doznających zaburzeń spowodowanych używaniem alkoholu nie podejmuje leczenia.

W ramach drugiego zadania ujętego w Miejskim Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2015 rok realizowane były cele dotyczące **udzielania rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie**. Jednym z najważniejszych zadań w tym zakresie były zorganizowane i prowadzone zajęcia socjoterapeutyczne dla dzieci pochodzących ze środowisk dotkniętych alkoholizmem. W minionym roku działało na terenie miasta 16 grup socjoterapeutycznych - przy Szkole Podstawowej nr 4, nr 6, nr 8, nr 10, nr 11, Miejskim Zespole Szkół nr 1, nr 2, nr 3, nr 4, Gimnazjum Nr 1 i Nr 3. W sumie w 72 dwugodzinnych spotkaniach uczestniczyło 160 dzieci. Zajęcia prowadzone były łącznie przez 32 wykwalifikowanych w tym zakresie pedagogów, którzy otrzymali z tego tytułu wynagrodzenie wraz z pochodnymi w wysokości 206 289,38 złotych.

Zajęcia socjoterapeutyczne odbywały się zgodnie z autorskimi programami rozwojowo-terapeutycznymi, opracowanymi na podstawie indywidualnych diagnoz dzieci. Miała miejsce praca w kontakcie indywidualnym z dzieckiem oraz rodziną w zakresie podejmowania prób rozwiązywania problemów rodziny. W ramach zajęć uczniowie byli również dożywiani, na ten cel wydatkowano kwotę 47 955,01 złotych. Dodatkowo zostały zakupione dla dzieci materiały plastyczne za 12 702,41 złotych, książki i gry edukacyjne za 4 732,52 złotych. Dzieci wzięły udział w wycieczkach do kina i teatru za łączną kwotę 14 297,83 złotych. W sumie na działalność wszystkich grup socjoterapeutycznych wydatkowano 285 977,15 złotych.

Dla pedagogów szkolnych prowadzących zajęcia socjoterapeutyczne zakupiono roczną prenumeratę czasopism „Remedium” i „Świat Problemów”. Wydano na ten cel 4 013,10 złotych. Ponadto mając na uwadze podnoszenie kompetencji nauczycieli zakupione zostały książki pn „Agresja i przemoc. Niezbędnik nauczyciela, pedagoga, dyrektora” na kwotę 558,60 złotych. Książka stanowi doskonałe uzupełnienie wiedzy o agresji i przemocy w szkole. Zawiera 40 ciekawych scenariuszy lekcji, które uatrakcyjniają każde zajęcia poświęcone przeciwdziałaniu przemocy.

W roku szkolnym 2014/2015 Śląskie Centrum Profilaktyki i Psychoterapii zrealizowało w sześciu będzinśkich gimnazjach, w wymiarze czterech godzin lekcyjnych - program profilaktyczny „Noe”, poruszający następujące zagadnienia: kulisy prawdy na temat alkoholu, relacje międzyludzkie w rodzinie oraz pozytywne strony abstynencji. W sumie w programie uczestniczyło 900 uczniów. Podsumowaniem warsztatów były przeprowadzone badania ankietowe wśród uczestników programu. Zakres ankiety sięgał zagadnień dotyczących alkoholu i narkotyków, czyli legalnych

i nielegalnych substancji psychoaktywnych. Koszt programu wyniósł 2 940,00 złotych.

We wszystkich szkołach podstawowych i gimnazjach w ramach realizacji Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2015 rok prowadzone były zajęcia sportowe, stanowiące integralny element szkolnego programu profilaktycznego, konstruktywnie wpływającego na postawy młodych ludzi wobec używek. Zajęcia sportowe miały na celu: propagowanie zdrowego stylu życia, kontrolowanie własnych negatywnych zachowań i emocji, rozładowanie napięć i energii nagromadzonej podczas zajęć lekcyjnych, rozwijanie postawy asertywności, eksponowanie pozytywnych zachowań, zaktywizowanie do ćwiczeń fizycznych, rozwijanie zainteresowań i umiejętności ruchowych, wdrażanie reguły fair-play. Uczestnicy zajęć sportowych omawiali zagadnienia dotyczące ich własnego zdrowia i metod jego utrzymania w dobrym stanie. Świadomie i aktywnie uczestniczyli w rozmaitych formach aktywności, dostosowanych do zainteresowań i możliwości fizycznych każdego uczestnika. Odbywały się zajęcia poświęcone nauce gry w tenisa, badmintona, piłce siatkowej, jazdy na rolkach, łyżwach, nartach. W sumie w 3 456 godzinach zajęć uczestniczyło 793 uczniów. Na ten cel wydatkowano 189 431,40 złotych, przeznaczonych na wynagrodzenia wraz z pochodnymi dla osób prowadzących zajęcia sportowe.

W minionym roku gmina wsparła finansowo świetlicę prowadzoną przez organizację pozarządową tj. Stowarzyszenie Zaczarowana Pomoc. W wyniku ogłoszonego przez Prezydenta Miasta Będzina konkursu i zawartej na tej podstawie umowy, Stowarzyszenie otrzymało dotację w wysokości 25 000,00 złotych, w tym między innymi na: wynagrodzenie dla wychowawców i osób prowadzących zajęcia socjoterapeutyczne w łącznej wysokości 17 276,8 złotych, dożywianie 3 475,00 złotych, materiały do zajęć plastycznych – 856,20 złotych, środki czystości – 231 złotych, koszt obsługi finansowej – 651,00 złotych, materiały biurowe i koszty wyposażenie w łącznej wysokości – 2509,00 złotych.

W trakcie realizacji zadania pn. „Prowadzenie świetlicy socjoterapeutycznej dla dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych, z terenu miasta Będzina” podejmowane były działania mające na celu:

- wspieranie dzieci w ich naturalnym środowisku rodzinnym, poprzez ukazywanie pozytywnych stron życia rodzinnego, wpajanie szacunku do rodziców i członków rodzin,
- stworzenie alternatywnego środowiska rozwojowego dla dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych,
- pomoc dzieciom w przezwyciężaniu trudności i niepowodzeń szkolnych poprzez nawiązywanie kontaktów z pedagogami szkolnymi i wychowawcami,
- rozwijanie zainteresowań i zdolności poprzez organizowanie różnorodnych zajęć

dodatkowych jak zajęcia twórcze: „Kącik Młodego Artysty”, „Wesoła Fotografia” oraz edukacyjne: „Klub podróżnika”, zajęcia rekreacyjno – sportowe.

Podopieczni świetlicy brali udział w wycieczkach krajoznawczych, kulturalnych - do kina, sportowych - na kręgle i basen.

Na terenie miasta funkcjonowały także świetlice środowiskowe będące placówkami samorządowymi, jak Miejska Świetlica Środowiskowa oraz powiatowy Ośrodek Wspierania Dziecka i Rodziny. Działalność Miejskiej Świetlicy Środowiskowej finansowana była ze środków miasta. W ramach prowadzonych zajęć, realizowano program wychowawczy z zakresu profilaktyki uzależnień i promocji zdrowia. Do świetlicy uczęszczało 30 dzieci sprawiających trudności dydaktyczne i wychowawcze, bądź których rodzina była w ciężkiej sytuacji materialnej i rodzinnej. Koszt dofinansowania świetlicy z funduszu na przeciwdziałanie alkoholizmowi wyniósł w zeszłym roku 59 938,45 złotych, w tym 21 990,53 złotych wydatkowano na przygotowanie posiłków. Kwotę 5 340,91 złotych placówka przeznaczyła na doposażenie, zakupując między innymi drukarki oraz aparat fotograficzny. Dzieci korzystały z zajęć korekcyjnych i wyrównawczych oraz rozwojowych. Miały zapewnić opiekę w godzinach popołudniowych, gwarantującą zagospodarowanie czasu wolnego, rozwijanie własnych zainteresowań i kształtowanie postaw prospołecznych. Dzieciom pokazywano pozytywne strony życia rodzinnego, uczono zasad współżycia społecznego, tolerancji, akceptacji siebie i innych. Stworzenie alternatywnego środowiska rozwojowego pomagało dzieciom przezwycięzać trudności i niepowodzenia szkolne, skorygować zachowania aspołeczne, rozwijać zdolności i pasje poprzez organizowanie różnorodnych zajęć dodatkowych takich jak: zajęcia plastyczne, taneczne, sportowe. Prowadzone zajęcia socjoterapeutyczne dotyczyły zagadnień poświęconych przeciwdziałaniu agresji, sposobom radzenia sobie z negatywnymi emocjami i stresem, komunikacji, umiejętności mówienia i słuchania, szacunku i tolerancji wobec innych ludzi i ich przekonań oraz przeciwdziałaniu uzależnieniom od alkoholu, narkotyków i nikotyny. Kolejny już raz zostały zorganizowane półkolonie, w których mogły uczestniczyć także dzieci, niebędące podopiecznymi świetlicy. Dzieci miały zapewnionych wiele atrakcji, między innymi wyjeżdżały na wycieczki do Jaskini Nietoperzowej i Wierzchowskiej, do Planetarium w Chorzowie. Zorganizowano również wyjazd na kąpielisko oraz wyjścia do kina.

Integralnym elementem całorocznej pracy z dziećmi było dofinansowanie wyjazdu na letnie kolonie socjoterapeutyczne. W wyniku rozstrzygnięcia konkursu, ogłoszonego przez Prezydenta Miasta Będzina na realizację zadania pn. „Zorganizowanie letniego wypoczynku socjoterapeutycznego dla dzieci z rodzin mających problemy alkoholowe z terenu miasta Będzina”. Organizatorem kolonii był Caritas Diecezji Sosnowieckiej. Kolonie adresowane były

do 100 uczniów szkół podstawowych, w tym do 30 podopiecznych Miejskiej Świetlicy Środowiskowej w Będzinie oraz 30 gimnazjalistów. W ramach kolonii zorganizowane zostały cztery czternastodniowe turnusy. Pierwsze dwa dla dzieci ze szkół podstawowych, odbyły się w miejscowości wypoczynkowej Jaworzynka, w terminie od 13 lipca do 8 sierpnia 2015 roku. Uczestnicy kolonii zostali zakwaterowani w Domu Wczasowym „OLZA”, wyposażonym w dwu, trzy, cztero i pięciosobowe pokoje z łazienkami, jadalnię, świetlicę ze stołem tenisowym, sprzętem audio, krytym basenem. Kolejne dwa turnusy dla podopiecznych Miejskiej Świetlicy Środowiskowej, w terminie od 27 lipca do 10 sierpnia oraz gimnazjalistów, w okresie od 10 do 24 sierpnia zorganizowane zostały w Zakopanem. Koloniści wypoczywali w Pensjonacie „Bachledówka” dysponującym pokojami dwu, trzy i czteroosobowymi z łazienką, jadalnią, świetlicą wyposażoną w sprzęt audio, telewizor, dvd, boiskami sportowymi, sprzętem sportowym, placem zabaw. Przyznane środki finansowe w wysokości 153 000 złotych wydatkowane na czternastodniowy pobyt wraz z wyżywieniem (cztery posiłki dziennie), transport, wynagrodzenie dla kadry, koszty programowe, leki i środki opatrunkowe, środki czystości oraz koszt obsługi administracyjnej. Zrealizowany został program integracyjny z elementami profilaktyki alkoholowej „Poprawiamy swoje JA” oraz program „Wakacyjna przygoda” promujący aktywny wypoczynek rekreacyjno – sportowy. Głównym celem pobytu dzieci na koloniach był: wypoczynek i poprawa ogólnej kondycji organizmu, wzmocnienie poczucia własnej wartości, edukacja profilaktyczna i społeczna, polegająca na budowaniu przyjaznych więzi wśród rówieśników. Motywowanie do wyboru właściwych wzorców życiowych a także edukacja historyczna poprzez organizację licznych wycieczek, zapoznanie się z zabytkami kultury polskiej, poznanie historii, tradycji i zwyczajów regionu.

Wiele atrakcji dla 80 dzieci z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym przygotował w ramach ferii i półkolonii Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Będzinie. Podczas tygodnia zimowych i letnich wakacji odbyły się liczne zajęcia z zakresu profilaktyki i promocji zdrowia, wspierające aktywność sportową młodych ludzi. W ramach oferty miały miejsce wycieczki krajoznawcze: Zwiedzanie Manufaktury Cukierków w Żarkach, Obserwatorium Astronomicznego w Chorzowie, Nadleśnictwa w Siewierzu, Muzeum „Szygarka” w Dąbrowie Górniczej, Sztolni Czarnego Pstrąga w Tarnowskich Górach, chorzowskiego ZOO i Pustyni Błędowskiej. Podopiecznym zapewniono posiłki – śniadanie i obiad. Zwieńczeniem atrakcji były upominki, dyplomy oraz artykuły promujące Miasto Będzin. Na ten cel wydatkowano w sumie 9 901,39 złotych, w tym 2 959,39 złotych stanowił koszt wyżywienia.

W programie profilaktycznym na 2015 rok, gmina określiła zadania i metody ich realizacji, zmierzające między innymi do ograniczania spożywania napojów alkoholowych przez młodzież

oraz pogłębiania świadomości uczniów o szkodliwości picia alkoholu.

Podejmowane działania miały zarówno charakter uniwersalny, czyli adresowany do całej populacji dzieci i młodzieży bez względu na stopień indywidualnego ryzyka występowania problemów alkoholowych, jak i selektywny, tj. ukierunkowany na jednostki i grupy zwiększonego ryzyka oraz wskazujący, dedykowany uczniom, którzy ujawnili pierwsze symptomy problemów z alkoholem.

W związku z powyższym w ramach promowania zdrowego stylu życia wśród dzieci i młodzieży w korelacji z Miejskim Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych opracowane zostało zadanie skierowane do dzieci, młodzieży oraz rodzin z terenu miasta Będzina pn. „Profilaktyka poprzez sport”, Formą realizacji zadania są głównie pozalekcyjne zajęcia sportowe, realizowane z wykorzystaniem miejskich obiektów sportowo-rekreacyjnych, mające na celu: wyeliminowanie negatywnych postaw wśród dzieci i młodzieży, integrację środowisk rówieśniczych, uświadomienie zagrożeń płynących z używania środków psychoaktywnych, kształtowanie wśród młodych mieszkańców miasta odpowiedzialnych postaw, dokonywanie właściwych wyborów, czy radzenie sobie w sytuacjach zagrożenia. W ramach powyższego zadania wydatkowano środki w kwocie 57 050,99 złotych.

Picie alkoholu wpływa niekorzystnie nie tylko na zdrowie, lecz powoduje także kłopoty związane z prawidłowym funkcjonowaniem w społeczeństwie. Podejmując działania zmierzające do udzielania rodzinom, w których występuje problem alkoholowy, kompleksowej pomocy psychospołecznej i prawnej, realizowane były w 2015 roku założenia ujęte w trzecim zadaniu Miejskiego Programu, tj. **zmniejszanie ilości i dolegliwości alkoholowych zaburzeń życia rodzinnego.**

Konsekwencją życia z osobą nadużywającą alkoholu może być współzależnienie, nie będące chorobą, lecz utrwaloną reakcją na przewlekłą i niszczącą sytuację życiową wynikającą z picia osoby bliskiej, ograniczającą w istotny sposób swobodę wyboru postępowania, prowadzącą do pogorszenia własnego stanu i utrudniającą realistyczne i skuteczne rozwiązanie problemów osobistych i problemów rodziny jako całości. Osoba współzależniona nieświadomie przejmuje odpowiedzialność i kontrolę za jego funkcjonowanie, co w efekcie utrwała problem alkoholowy w rodzinie.

Bezpośrednia pomoc rodzinom, w których występuje problem alkoholowy udzielana była za pośrednictwem pracowników socjalnych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Będzinie. W ramach swoich kompetencji przygotowywali oni wszechstronny plan pomocy, przekazując informacje o przysługujących świadczeniach, udzielając pomocy finansowej w postaci zasiłków, wskazując miejsca i instytucje pomagające w rozwiązaniu problemu alkoholizmu, monitorując

efekty podejmowanych działań. W 2015 roku świadczenia z tytułu alkoholizmu otrzymały 343 rodziny, w tym 570 osób, z tego 201 kobiet na łączną kwotę 870 417,21 złotych. Stanowili oni 13,4 % ogółu korzystających ze świadczeń MOPS. Liczba osób objętych pomocą z tytułu alkoholizmu utrzymuje się w ostatnim czasie na porównywalnym poziomie.

Z pomocy świadczonej przez konsultantów Działu Poradnictwa Specjalistycznego Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Będzinie skorzystało na przestrzeni minionego roku wiele osób borykających się z problemem alkoholowym. W ramach wsparcia:

- a) udzielono 521 konsultacji indywidualnych dla osób z problemem alkoholowym,
- b) udzielono pomocy 208 osobom korzystającym z terapii indywidualnej,
- c) przeprowadzono 94 spotkania grup psychoedukacyjnych dla 399 osób z problemem alkoholowym,
- d) zorganizowano 15 spotkań grupy Dorosłych Dzieci Alkoholików dla 7 osób,
- e) przeprowadzono 66 konsultacji indywidualnych oraz 15 grupowych zajęć psychoedukacyjnych na temat uzależnień oraz procesu zdrowienia dla mieszkańców Schroniska dla Bezdomnych Mieszkańców Miasta przy ulicy Wolskiej,

Na wniosek Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Komendy Powiatowej w Będzinie, pracownicy Ośrodka Pomocy rozeznali w postaci przeprowadzonego wywiadu środowiskowego sytuację 145 rodzin, pod kątem występującego problemu uzależnienia od alkoholu.

Dzieciństwo spędzone w rodzinie z problemem alkoholowym rzutuje na prawidłowy rozwój emocjonalny dzieci, będących świadkami lub uczestnikami konfliktów, agresji, niewydolności wychowawczej opiekunów. Często w życiu dorosłym czują się samotni, niezrozumiani, nie potrafią utrzymać bądź nawiązać satysfakcjonujących relacji z innymi ludźmi. Osoby z syndromem DDA zaprzeczają problemom, wypierają z pamięci to co złe, co sprawia ból. W ubiegłym roku kontynuowany był autorski program terapeutyczny dla Dorosłych Dzieci Alkoholików pn. „W kontakcie ze sobą – DDA”, prowadzony we współpracy z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Będzinie. W programie od września do grudnia uczestniczyło 7 osób, biorących udział w 15 pięciogodzinnych sesjach. Głównym celem projektu było przepracowanie zapisu traumatycznych doświadczeń przejawiających się w obrazie postrzegania siebie i funkcjonowaniu. Założeniem procesu terapeutycznego było wyposażenie każdej osoby w narzędzia, poprawiające jakość życia i dające oparcie w samym sobie. Obniżono poziom lęku przed zidentyfikowaniem się z uzależnionym rodzicem, zbudowano poczucie bezpieczeństwa i wzrostu zaufania do siebie, zwiększono odporność na stres, zredukowano napięcia. Realizacja programu wyniosła w sumie

12 711,69 złotych.

W minionym roku działania w stosunku do osób doświadczających przemocy w rodzinie podejmował powołany Zarządzeniem Prezydenta Miasta Będzina Nr 0050.215.2014 z dnia 16 maja 2014 roku Miejski Zespół Interdyscyplinarny do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Zadaniem Zespołu było integrowanie i koordynowanie działań w zakresie inicjowania interwencji w środowisku dotkniętym przemocą i w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie oraz rozpowszechnianie informacji o możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym. Z uwagi na występującą przemoc w rodzinie, zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 roku w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” założono 164 Niebieskie Karty, tj o 30 mniej niż w roku 2014. Odkonano pięć spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego oraz 550 spotkań grup roboczych, opracowujących indywidualne plany pomocy oraz monitorujących sytuację rodzin dotkniętych przemocą. Z informacji uzyskanych z Prokuratury Rejonowej w Będzinie wynika, iż w 2015 roku wszczęto 58 spraw związanych z przemocą domową, a do Sądu Rejonowego w Będzinie skierowano 33 sprawy.

Już po raz jedenasty dla 250 uczniów ze szkół podstawowych, pochodzących z rodzin ubogich i dotkniętych alkoholizmem zorganizowana została miejska zabawa mikołajkowa. Dzieci miały okazję obejrzeć spektakl przygotowany przez Teatr Dzieci Zagłębia – „Najdzielniejszy z rycerzy” i otrzymać paczkę ze słodyczami. Całkowity koszt imprezy wyniósł 27 296,33 złotych, w tym 900 złotych kosztował transport dla uczniów z oddalonych szkół, a 4 000 złotych spektakl. 30 paczek mikołajkowych trafiło do rąk podopiecznych Miejskiej Świetlicy Środowiskowej podczas uroczystej kolacji wigilijnej. Kwotą 5 000 złotych pokryto koszt imprezy świątecznej, w której uczestniczyli przedstawiciele instytucji i podmiotów realizujących zadania ujęte w Miejskim Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Zorganizowane spotkanie było okazją do wymiany doświadczeń uwag pod kątem ewaluacji zadań na rok następny oraz podsumowaniem założonych celów.

Kolejnym z przyjętych i realizowanych celów Miejskiego Programu było **zmniejszenie udziału nietrzeźwości wśród przyczyn naruszania prawa i porządku publicznego**. Konsekwencją nadużywania napojów alkoholowych jest oprócz degradacji życia rodzinnego i zawodowego także zakłócanie ładu i porządku publicznego.

Po spożyciu alkoholu dochodzi do pogorszenia koordynacji ruchowej, spowolnienia reakcji, błędnej oceny prędkości i odległości, pogorszenia pola widzenia. Jest to szczególnie ważne w przypadku prowadzenia pojazdów mechanicznych, wymagających dużej koncentracji i szybkiego reagowania. Ryzyko zagrożenia wypadkiem drogowym w zależności od stężenia alkoholu we krwi

zwiększa się 7 razy przy stężeniu 0,5-1,0 promila, 31 razy przy stężeniu 1,0 do 1,5 promila i 128 razy przy stężeniu powyżej 1,5 promila.

W ostatnich latach, w całym kraju w wyniku kontroli drogowych policjanci ujawniali rocznie od 150 do 200 tysięcy kierujących, u których zawartość alkoholu w organizmie przekraczała dopuszczalne normy. Według policyjnej statystyki – raportu dotyczącego bezpieczeństwa w ruchu drogowym na polskich drogach - w 2015 roku policjanci ujawnili ogółem 30 077 kierujących pojazdami po użyciu alkoholu lub podobnie działającego środka, z czego 23 297 kierujących pojazdami mechanicznymi po użyciu alkoholu lub podobnie działającego środka. Ponadto policjanci ujawnili 98 919 kierujących pojazdami w stanie nietrzeźwości lub pod wpływem środka odurzającego, z czego 67 946 kierujących pojazdami mechanicznymi w stanie nietrzeźwości lub pod wpływem środka odurzającego.

W porównaniu z 2014 rokiem nastąpił:

- a) spadek liczby ujawnionych kierujących pojazdami pod wpływem alkoholu (w stanie po użyciu lub w stanie nietrzeźwości) o 12 207 osób,
- b) spadek liczby ujawnionych kierujących pojazdami mechanicznymi pod wpływem alkoholu o 12 003 osób,
- c) spadek liczby ujawnionych kierujących pojazdami nie mechanicznymi pod wpływem alkoholu o 204 osoby.

Przeciwdziałając zjawisku nietrzeźwości wśród kierowców, będących mieszkańcami naszego miasta gmina przystąpiła do dwóch kampanii społecznych: „Odpowiedzialny kierowca” i „Powstrzymaj pijanego kierowcę”. W ramach pierwszego przedsięwzięcia przebiegającego pod hasłem „Bądź bezpieczny. Życie czeka” propagowano wśród wszystkich uczestników ruchu drogowego bezpieczne zachowania na drodze, edukowano w zakresie znajomości przepisów drogowych oraz wzajemnej kultury między wszystkimi uczestnikami ruchu drogowego. Do akcji „Odpowiedzialny kierowca” przyłączyły się wszystkie będzinśkie szkoły, przekazując broszury „Kodeks drogowy w pigułce” i „Moja okolica rowerem”. Druga kampania „Powstrzymaj pijanego kierowcę” miała charakter edukacyjny, polegający na podejmowaniu działań interwencyjnych wobec osób nietrzeźwych próbujących kierować pojazdami. Pozyskane ulotki i broszury informacyjne, przekazane mieszkańcom miasta za pośrednictwem policji i straży miejskiej miały uświadomić możliwe zagrożenia i konsekwencje jazdy pod wpływem alkoholu.

W minionym roku pokryto w wysokości 123,00 złotych koszt kalibracji alkomatu Alkoblow, zakupionego w 2011 roku dla potrzeb Ruchu Drogowego Komendy Powiatowej Policji.

Z informacji otrzymanych od Straży Miejskiej w Będzinie wynika, iż na przestrzeni minionego roku podjęto 692 interwencje związane ze spożywaniem alkoholu w miejscach

publicznych. W porównaniu do ubiegłego roku wzrosła liczba odnotowywanych z tego tytułu interwencji, co prezentuje tabela:

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Liczba interwencji odnotowanych przez Straż Miejską w Będzinie	251	209	354	424	512	703	631	607	692

źródło: Straż Miejska w Będzinie

W dalszym ciągu dzielnicą górującą w statystykach jest dzielnica Centrum i Syberka. Straż Miejska odwozła w sumie do Izby Wyrzeźwień 302 osoby, a 86 osób nietrzeźwych odwiezionych zostało do miejsca zamieszkania.

W zeszłym roku nastąpił gwałtowny spadek liczby osób umieszczanych w Izbie. Ogółem w 2015 roku do Izby Wyrzeźwień dowieziono w sumie 1271 osób z terenu miasta Będzina, czyli o 159 osób mniej niż w 2014 roku. W 2015 roku w placówce przebywało 705 mieszkańców Będzina, w tym 49 kobiet i 1 nieletni.

Przedstawia to poniższa tabela:

Liczba osób umieszczanych w Izbie Wyrzeźwień												
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
mężczyźni	686	745	872	785	827	1023	853	829	874	904	950	655
kobiety	45	39	88	82	74	84	51	64	56	62	78	49
nieletni	6	12	21	15	27	25	17	16	9	9	5	1
ogółem	737	796	981	882	928	1132	921	909	939	975	1033	705

źródło: Izba Wyrzeźwień w Sosnowcu

Z danych przekazanych przez Komendę Powiatową Policji w Będzinie wynika, że z uwagi na funkcjonujący system generowania danych statystycznych nie ma możliwości uzyskania informacji za 2015 rok w zakresie liczby wykroczeń popełnionych przez osoby nietrzeźwe. Dane

pozyskane z policji odnotowują w związku z występującą przemocą domową 138 interwencji.

Realizując działania zmierzające do zmniejszania zakłóceń porządku publicznego przez osoby będące pod wpływem alkoholu, kontynuowana była współpraca z Policją oraz Strażą Miejską. Po raz kolejny przy udziale Komendy Powiatowej Policji w Będzinie i Straży Miejskiej dofinansowano kwotą 999,13 złotych akcję adresowaną do przedszkolaków pn. „Bezpieczne przedszkole”. Podczas imprezy przeprowadzono konkurs wiedzy na temat zasad bezpiecznego zachowania się i przestrzegania przepisów ruchu drogowego.

W Miejskim Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2015 rok znalazł się cel mówiący o **zmniejszeniu rozmiarów naruszeń prawa na rynku alkoholowym**. W ramach tego zadania - działając na podstawie wydanego w dniu 7 września 2012 roku Zarządzenia Prezydenta Miasta Będzina Nr 0050/288/2012 w sprawie zasad kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych usytuowanych na terenie Miasta Będzina, Zarządzenia Nr 0050.283.2015 Prezydenta Miasta Będzina z dnia 9 lipca 2015 roku w sprawie zasad kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych usytuowanych na terenie Miasta Będzina jak również Zarządzenia Nr 0050.447.2014 Prezydenta Miasta Będzina z dnia 28 listopada 2014 roku w sprawie wprowadzenia harmonogramu kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych na terenie Miasta Będzina na I półroczu 2015 roku oraz Zarządzenia Nr 0050.231.2015 z dnia 5 czerwca 2015 roku w sprawie wprowadzenia harmonogramu kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych na terenie Miasta Będzina na II półroczu 2015 roku - skontrolowano w okresie od stycznia do grudnia 2015 roku 33 punkty posiadające zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych. W żadnym z punktów nie odnotowano przypadku łamania zasad i warunków korzystania z tychże zezwoleń.

W toku podjętych działań wydano 2 decyzje o cofnięciu zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w związku z przedstawieniem fałszywych danych w oświadczeniu o wartości sprzedaży napojów alkoholowych.

Z danych Komendy Powiatowej Policji w Będzinie wynika, że w 2015 roku podjęte zostały 94 interwencje związane z nielegalnym handlem napojami alkoholowymi. Nie wykryto ani jednej nielegalnej rozlewni alkoholu.

Na przestrzeni ubiegłego roku Wojewódzki Inspektorat Inspekcji Handlowej w Katowicach nie przeprowadził na terenie miasta żadnej kontroli w zakresie przestrzegania przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi przez podmioty gospodarcze prowadzące sprzedaż wyrobów alkoholowych.

Zwiększając kompetencje członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz pracowników Wydziału Polityki Społecznej i Działalności Gospodarczej pokryty został koszt

szkoleń w wysokości 879,00 złotych, obejmujących swoim zakresem regulacje prawne związane z prawidłową realizacją zadań wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Podjętą działalność profilaktyczno - informacyjną, w Miejskim Programie na 2015 rok wskazano na konieczność prowadzenia **edukacji publicznej i kształtowania opinii publicznej w sprawach związanych z nadużywaniem alkoholu**. W związku z powyższym kontynuowano współpracę z lokalnymi gazetami i mediami, informującymi o podejmowanych w mieście przedsięwzięciach.

Miasto Będzin w minionym roku przystąpiło do wielu ogólnopolskich kampanii jak: „Zachowaj Trzeźwy umysł”, „Postaw na rodzinę”, „Odpowiedzialny kierowca”, „Przeciw pijanym kierowcom”, „Przemoc boli”, „Alkohol niszczy”. Celem powyższych akcji było przede wszystkim zwiększenie wiedzy na temat niebezpiecznych zachowań wynikających z nadużywania alkoholu oraz zbudowanie społecznego poparcia wobec problemów alkoholowych wywołujących szkody zdrowotne, społeczne i psychologiczne. Pozyskane w ramach kampanii ulotki oraz inne materiały edukacyjne przekazane zostały do właściwych służb i instytucji, w tym: Komendy Powiatowej Policji, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, Miejskiej Świetlicy Środowiskowej, Sądu Rejonowego w Będzinie, placówek szkolnych i punktów sprzedających napoje alkoholowe. W ramach kampanii „Alkohol niszczy” zorganizowany został piknik rodzinny na boisku sportowym w Będzinie Łągiszy. Głównym założeniem kampanii było: dostarczenie rzetelnych informacji o skutkach spożywania alkoholu przez dzieci, młodzież i dorosłych, promowanie postaw rodzinnych i prorodzinnych, edukowanie kobiet w ciąży w zakresie FASD, wspieranie kompetencji rodziców, wspieranie młodzieży i dorosłych w budowaniu postaw abstynenckich. W czasie festynu uczestnicy otrzymywali materiały promujące kampanię, na wszystkie dzieci czekała moc atrakcji w postaci: balonów, baniek mydlanych, lizaków. Na powyższe kampanie wydatkowano ogółem 21 205 złotych.

Akcją społeczną z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie była kampania pn. „Przemoc boli”. Inauguracja kampanii odbyła się 8 marca w Dzień Kobiet, bowiem jak wskazują dane statystyczne zdecydowaną większość ofiar przemocy stanowią właśnie kobiety. Przy okazji koncertu, który odbył się w Teatrze Dzieci Zagłębia wszystkie kobiety otrzymały broszury i ulotki definiujące zjawisko przemocy oraz informujące o punktach świadczących bezpłatną pomoc psychologiczną i prawną na terenie miasta. Koszt zorganizowania imprezy wyniósł 15 682,50 złotych.

Kolejnym przedsięwzięciem edukacyjnym dotyczącym powstrzymania przemocy domowej była

trzecia edycja kampanii współorganizowanej przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej pn. „Obalamy mity” „Projektor świadomości”. Celem kampanii było osłabienie stereotypów dotyczących przemocy, poprawa sytuacji rodzin zagrożonych zjawiskiem przemocy w rodzinie poprzez działania zwiększające świadomość i wiedzę mieszkańców, promowanie pozytywnych wzorców rodzicielskich, szerzenie postaw antyprzemocowych, wzrost świadomości społecznej na temat przyczyn i skutków przemocy w rodzinie. W ramach kampanii została zaprojektowana ulotka informująca o możliwościach i formach udzielania pomocy zarówno osobom dotkniętym przemocą jak i stosującym przemoc w rodzinie wraz z wykazem instytucji świadczących wsparcie. Integralnym elementem przedsięwzięcia była impreza plenerowa – kino letnie połączone z prelekcją specjalistów z zakresu przemocy w rodzinie. Seanse odbywały się w każdy czwartek, w okresie sierpień – wrzesień 2015, w różnych dzielnicach miasta. W sumie wyświetlono 4 filmy tj. „Uprowadzona”, „Chrzest”, „Joe”, „Plac Zbawiciela”. Dobór repertuaru filmowego pozwolił na realizację szerokiego spektrum oddziaływania edukacyjnego w zakresie uzyskania przez mieszkańców wglądu w mechanizmy rządzące zjawiskiem przemocy. Edukacja w oparciu o materiały filmowe zapewniła możliwość podniesienia świadomości społecznej dotyczącej całego procesu przemocy w sposób atrakcyjny, skłaniający do refleksji. Ogólny koszt przygotowania kampanii, w tym zakup materiałów, ulotek wyniósł *12 059,00 złotych*.

Równolegle wspierane były akcje profilaktyczne, służące rekreacji i zabawie młodzieży bez alkoholu. Podejmowane w szkołach działania wychowawczo-profilaktyczne miały na celu wzmocnienie poczucia bezpieczeństwa uczniów, uświadomienie im konsekwencji społeczno - prawnych nieodpowiednich zachowań oraz promocję zdrowia i aktywnych form spędzania czasu wolnego. Przedsięwzięcia profilaktyczne adresowane były do wszystkich uczniów, nie tylko tych pochodzących ze środowiska dotkniętego alkoholizmem.

Kampania „Zachowaj Trzeźwy Umysł” przebiegała pod hasłem „Grajmy w jednej drużynie”, koncentrowała się na przeciwdziałaniu niepożądanym zachowaniom ryzykownym, jak sięganie po alkohol, papierosy czy inne środki psychoaktywne, wzmacnianiu procesu edukacyjnego i wychowawczego w szkołach, wspieraniu rozwoju osobowości uczniów, rozwijaniu umiejętności nawiązywania współpracy z rówieśnikami i motywowaniu młodzieży do podejmowania działań na rzecz środowiska lokalnego i pozytywnego kierowania swoim życiem. W oparciu o materiały edukacyjne kampanii „Zachowaj Trzeźwy Umysł” zorganizowane zostały konkursy plastyczne, festyny sportowe i happeningi. Za udział w konkursach i nadesłanie najciekawszych prac nagrodzono 8 uczniów: ze Szkoły Podstawowej nr 1, Szkoły Podstawowej nr 11, Gimnazjum nr 1, Gimnazjum nr 3.

Kolejnym przedsięwzięciem realizowanym wśród uczniów była kampania społeczna „Postaw na rodzinę”, przebiegająca pod hasłem „Poznajmy się lepiej”. Jej celem było budowanie pozytywnego wizerunku rodziny, jako czynnika najsilniej chroniącego dzieci przed podejmowaniem zachowań ryzykownych – sięganiem po alkohol, narkotyki, dopalacze czy chodzeniem na wagary.

W minionym roku opracowano i przekazano wszystkim miejskim instytucjom plakaty informujące o adresach i godzinach funkcjonowania punktów konsultacyjnych, świadczących na terenie Będzina pomoc i wsparcie osobom uzależnionym od alkoholu i ich rodzinom, w tym ofiarom przemocy domowej. Koszt usługi poligraficznej wyniósł *600,00 złotych*.

Reasumując, na realizację zadań ujętych w Miejskim Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2015 rok przeznaczono kwotę 1 190 712 złotych, z tego wydatkowych zostało 1 075 353,96 złotych.

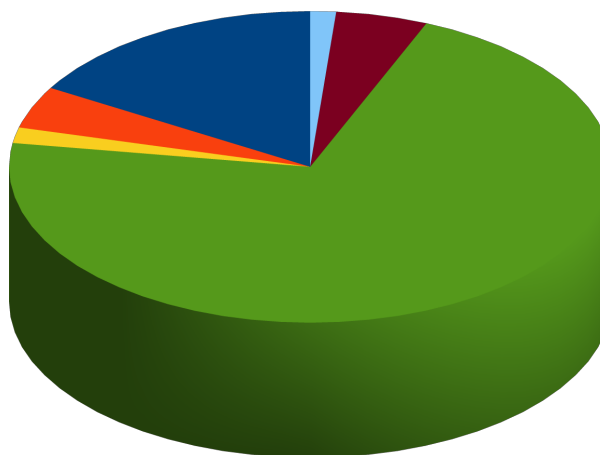
Największy odsetek wydatków poniesiony został na profilaktykę selektywną skierowaną do dzieci i młodzieży z grupy zwiększonego ryzyka. W ramach tych działań finansowano zajęcia socjoterapeutyczne prowadzone w szkołach oraz w Miejskiej Świetlicy Środowiskowej, zorganizowano kolonie i półkolonie profilaktyczne. Na ten cel wydatkowano łącznie 565 126,42 złotych.

Drugimi, pod względem wielkości środków przedsięwzięciami były działania o charakterze uniwersalnym adresowane do wszystkich mieszkańców miasta, w tym kampanie edukacyjne i zajęcia sportowe. Na ten cel wydatkowano 305 109,62 złotych.

Trzecim blokiem wydatków były świadczenia udzielane osobom uzależnionym od alkoholu oraz ich rodzinom. Zabezpieczono na ten cel środki w wysokości 205 117,92 złotych.

Biorąc pod uwagę realizację zadania polegającego na prowadzeniu zajęć socjoterapeutycznych w szkołach poniższy wykres przedstawia poniesione koszty w tym obszarze.

Zajęcia Socjoterapeutyczne

- dożywianie dzieci – 47 955,01 zł
- zakup materiałów plastycznych -12 702,41 zł
- zakup materiałów edukacyjnych – 4 732,52 zł
- wynagrodzenia dla prowadzących – 206 289,38 zł
- zakup wycieczek – 14 297,83 zł
- zakup prenumeraty – 4 013,10 zł

W wyniku zrealizowanych zadań, ujętych w Miejskim Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2015 rok odnotowano między innymi:

- zwiększenie liczby osób objętych bezpłatnymi konsultacjami indywidualnymi świadczonymi osobom uzależnionym i współuzależnionym od alkoholu w NZOZ „Marvit”,
- zabezpieczenie potrzeb dorosłych dzieci alkoholików w ramach realizacji projektu „W kontakcie ze sobą – DDA”,
- redukcję deficytów rozwojowych i socjalnych dzieci z rodzin z problemem alkoholowym, poprzez prowadzenie grup socjoterapeutycznych,
- ograniczenie zachowań ryzykownych wśród dzieci i młodzieży w następstwie prowadzonych zajęć sportowych i ich oddziaływań profilaktycznych i wychowawczych,
- wzrost umiejętności społecznych i życiowych dzieci uczęszczających na zajęcia do Miejskiej Świetlicy Środowiskowej ,
- zagospodarowanie czasu wolnego dzieciom w trakcie wakacji, poprzez organizację kolonii

- socjoterapeutycznych i półkolonii przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Będzinie
- promowanie zdrowego stylu życia, poprzez organizację imprez profilaktycznych, akcentujących aktywną formę wypoczynku,
  - podjęcie działań edukacyjnych zmierzających do zmniejszenia liczby wypadków drogowych przez osoby nietrzeźwe w ramach kampanii „Odpowiedzialny kierowca” i „Powstrzymaj pijanego kierowcę”,
  - zwiększenie dostępności do pomocy i wsparcia osobom doświadczającym przemocy w rodzinie, poprzez działalność Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz pracę grup roboczych,
  - zwiększenie świadomości mieszkańców na temat zjawiska przemocy domowej w wyniku zorganizowania lokalnej kampanii edukacyjnej „Obalamy mity”, „Projektor świadomości”,
  - zwiększenie poczucia bezpieczeństwa osób doświadczających przemocy domowej, poprzez kontynuowanie działalności Punktów Konsultacyjno – Informacyjnych dla ofiar przemocy (zwiększenie liczby osób objętych bezpłatną pomocą prawną),
  - zmniejszenie liczby osób umieszczanych w Izbie Wytrzeźwień,
  - zwiększenie liczby dzieci objętych pomocą socjoterapeutyczną poprzez dofinansowanie świetlicy prowadzonej przez Stowarzyszenie „Zaczarowana Pomoc”.